

GRATIS PÅ MUSEUM

Både i Sverige og England er det gjort svært vellykkete forsøk med å tilby publikum gratis museumsbesøk. Når billettprisen forsvant, ble for eksempel besøkstallet ved Statens Historiska Museum i Stockholm tredoblet. Det viste seg at hele 75 % av de besøkende aldri hadde vært på dette museet tidligere. Blant annet var det en sterk økning av gruppen voksne innvandrere som besøkte museet.

Med en slik publikumstilstrømning følger også nye utfordringer med større press på publikumsbetjening, informasjon, renhold og vedlikehold. Sammen med tap i billettinntekter måtte dette kompenseres ved økt offentlig tilskudd. At dette ikke fungerte like

godt ved alle de museer hvor ordningen ble innført, kunne man se i London der publikum til Natural History Museum ble møtt av en tiggerplakat i stedet for den gamle billettluken.

Å gjøre norske museer gratis for publikum er et aktuelt politisk spørsmål som blant annet skal drøftes på Museumsforbundets landsmøte i Harstad til høsten. En slik ordning bør ønskes velkommen av alle museer. Det vil gi oss en unik mulighet til å nå et langt større publikum enn i dag og dermed fylle vår samfunnsoppgave enda bedre enn før. Men la oss innføre ordningen på en slik måte at vi slipper tiggerplakater ved inngangsdøren.

Ove Magnus Bore

OPPLEVELSESRIK MUSEUMS – SOMMER

**Alle Stavanger Museums fem anlegg har
åpent daglig kl. 11 –16 fram til 15. august**

Du kan blant annet oppleve den nye utstillingen ”Havna – porten til Europa” på Stavanger Sjøfartsmuseum, smake nyrøkt brisling direkte fra de gamle røykeovnene på Norsk Hermetikkmuseum hver tirsdag og torsdag, besøke Hermetikkmuseets arbeiderbolig i Øvre Strandgate 90, med kaféen i 1. etasje, besøke de skeive dyrene og smilende skjelettene på Stavanger Museum i Muségt. 16, og ta med deg sommerbesøket ditt til Ledaal og Bredablikk. Husk at billetten gjelder for alle Stavanger Museums fem anlegg samme dag, så her får du virkelig mye kultur for pengene!

NY UTSTILLING PÅ STAVANGER SJØFARTSMUSEUM

Sjøfartsmuseets nye utstilling presenterer havnehistorie i Rogaland gjennom flere tusen år, og arkeologiske spor etter kontakter med Europa.

Rogaland har mange havner som har vært i bruk gjennom veldig lang tid, men som i dag er glemt og bortgjemt. De aller eldste havnene er vanskelige å finne fordi landskapet har endret seg så mye: I dag finner vi restene mange meter oppe på land, langt vekke fra sjøkanten.

Havnekorset på Kvitsøy

Andre havner mistet sin betydning fordi dagens skip seiler i andre leder, eller fordi havnene ble for grunne til at store skip kunne legge til. Bare funn på sjøbunnen forteller om livlig handel og havneaktivitet. Også flere av de store, moderne havnene skjuler spor etter havnevirksomhet gjennom århundrer.

Arkeologiske funn i vann og på land viser at folk fra Rogaland helt siden steinalderen har reist over Nordsjøen. De dro både for å plyndre og føre krig, men mest for å handle med varer. Med seg tilbake brakte de også ideer og impulser. I vikingtiden tok de med seg den nye religionen: kristendommen.

Det maritime landskapet i Rogaland forteller en spennende historie om omfattende kontakter med Europa. Gravrøyser, varder, havnekors og kulturminner på sjøbunnen finnes fortsatt langs de gamle skipsledene. De gir innsikt i gammel havnehistorie blant annet på Jæren, Avaldsnes, Kvitsøy, i Ryfylke og Tananger.

Utstillingen er et samarbeid mellom Sjøfartsmuseet og Arkeologisk museum i Stavanger, som har lånt ut en rekke gjenstander fra funn ved havner i Rogaland. Her kan du også se den eldste båten som er utstilt på Sjøfartsmuseet: en stokkebåt fra Gjesdal som er over 800 år!

Velkommen til Sjøfartsmuseet!

Anne Tove Austbø

WYVERN I VELLYKKET UTENRIKSSEILAS

"Wyvern" kom vel hjem etter å ha deltatt i den store International Festival of the Sea i Edinburgh 23.-26. mai. Det var lite vind og en del slingring under overfarten, men ingen større problemer. De som følger med i distriktets største avis, har sikkert fått med seg at festivalens høye beskytter prinsesse Anne spurte pent om å få komme om bord på det hun mente var arrangementets flotteste fartøy. Vi tviler ikke på at hun hadde rett og takker skipper Sigurd Waage og hans mannskap for innsatsen. Seilasen ble støttet av Stavanger Kommune og Rogaland Fylkeskommune.

Harald Hamre

"ANNA AF SAND" TIL TYSKLAND FOR FØRSTE GANG

I Stavanger Sjøfartsmuseums eie har "Anna" besøkt alle de europeiske kystlandene fra Spania og nordover, bortsett fra Tyskland. Det vil vi gjøre noe med i sommer. "Anna" seiler fra Stavanger 18. juli og skal først anløpe Marstal på Ærø i Danmark. Der er vi invitert til å besøke sjøfartsmuseet som er dokumentasjonssenteret for den danske småskips-farten på 1800-tallet. I Lübeck vil vi formidle de tette kontaktene til Sørvestlandet helt tilbake til Hansa-tiden. "Anna" skal føre en symbolsk last tørrfisk og vi vil fortelle om våre siste funn av spor etter Hansa-kjøpmennenes bosetting på Avaldsnes. Lübecks ordfører Bernd Saxe har invitert "Anna"-mannskapet på offisiell mottakelse i byens rådhus. På hjemturen skal "Anna" for første gang besøke Trebåtfestivalen i Risør. Både Stavanger Kommune og Rogaland Fylkeskommune yter støtte til seilasen. Vi ønsker god bær!

Harald Hamre

"KANNIK-ELEVER KAN BRISLING"

Dette var overskriften i Stavanger Aftenblad etter den lange arbeidsdagen på Hermetikkmuseet 5. juni. Klasse 8E var forlakere, tredersker, hodekappere, leggersker, falsere og mye mer. På bildet lar dagens røykere klassekamerater og "beboere" i Arbeiderboligen smake nyrøkt brisling rett fra ovnen. Alle de seks andre 8. klassene på Kannik kom og hørte "arbeiderne" fra 8E fortelle om sitt arbeid, lønn, arbeidstid og hvordan de hadde det i huset de bodde i. Litt ekkelt var det å ta i fisk, men arbeidet måtte gjøres!

I annen etasje stod 48 modeller av hus fra Gamle Stavanger som elevene hadde laget på skolen. Besøk på Stavanger Museum og Sjøfartsmuseet hørte også med til elevenes Stavangerprosjekt. Til slutt skulle alles lærdom om Stavanger framføres for de andre elevene. Selvsagt måtte dette foregå på Hermetikkmuseet, mente ca 90 elever og lærere! Hvis de fortsetter å være like flittige museumsbrukere, blir det folksomt på museene i årene som kommer!

Anne Berit Sæl

POPULÆRT SKOLETILBUD

Mer enn 8300 elever fra grunnskolen har besøkt Stavanger Museums fem anlegg denne våren, og det er flere enn vi hadde i hele fjor. Etter evalueringsskjemaene å dømme, er både elever og lærere svært godt fornøyd med skoleoppleggene, og mange av klassene velger å besøke flere av våre anlegg ettersom besøk fra grunnskolen er gratis hele dette året. Tilbudet er også spennende og variert: elevene kan blant annet spille skuespill om Marton, bli med på rallycross gjennom stilhistorien, lære dannelsen i salene på Ledaal og være akkordarbeidere på Hermetikkmuseet. Vi gleder oss til nye skolebesøk til høsten!

CODE BESØKSTALL FOR SMILENDE SKJELETTER

I skrivende stund har besøkstallet for Muségt. 16 passert 16.000, et gledelig tall når vi sammenligner med fjoråret, der vi hadde 14. 217 besøkende sammenlagt for hele året. Det er ingen tvil om at det er utstillingen "Skeive dyr & smilende skjeletter" som har trukket folk til museet, samtidig som at skolebesøket har blitt nesten tredoblet sammenlignet med samme periode i fjor.

DANNELSESKURS PÅ LEDAAL

Denne våren har museumspedagogene Cathrine Th. Tellnes og Tove K. Galta trukket i finstasen for å tilføre den oppvoksende slekt litt dannelse i museale omgivelser på Ledaal og Breidablikk. Her demonstreres blant annet vanlig folkeskikk, hvordan man takker og presenterer seg og hvordan man tiltaler kongelige. God kroppsholdning tillæres ved bruk av det gamle bok-på-hodetrikset, og man får en del tips om hva man *ikke* bør gjøre når en møter arbeidsgiver for første gang. Også selskapsdansene polonese og vals står på timeplanen. Til slutt må elevene gjennom en dannelsesestest på Breidablikk, der man må takke for kurset på en høflig måte. Består elevene denne, mottas et diplom som bevis på at man er blitt et dannet barn.

Kurset har blitt veldig godt mottatt i skolen, og media har heller ikke latt vente på seg. Etter et innslag på "Norge Rundt" har allerede flere skoler bestilt kurset til høsten, og en dansk dame som så TV- innslaget har planer om starte et lignende kurs i Danmark.

Tove K. Galta

B

Redaksjon: Tove K. Galta og Anne Berit Sæl
Ansvarlig redaktør: Ove Magnus Bore

Avsender: Stavanger Museum
Muségt. 16
4010 Stavanger

firmapost@stavanger.museum.no